

**Center for Stabiliseringsindsatser
Institut for Strategi og Krigsstudier
Forsvarsakademiet**

ÅRSRAPPORT 2024

FORMÅL

Dette dokument opsummerer Center for Stabiliseringsindsatsers (CFS) aktiviteter i rammen af Freds- og Stabiliseringsfonden i 2024. Årets aktiviteter er fordelt på de respektive programmer: Guineabugten, Irak, Afghanistan-Pakistan, og Georgien. Derudover fremgår en oversigt over centerets videnskabelige udgivelser og tilstedeværelse i medierne.

Resume

Center for Stabiliseringsindsatser (CFS) er en del af Institut for Strategi og Krigsstudier (ISK) på Forsvarsakademiet (FAK). Centerets fagfelt dækker stabiliseringsindsatser i rammen af Danmarks internationale engagementer og har til formål at understøtte Forsvarets bidrag til stabiliseringsindsatser gennem forskning og uddannelse på Forsvarsakademiet samt projektmplementering i rammen og finansieret af Freds- og Stabiliseringsfondens programmer.

Denne rapport henvender sig til CFS' samarbejdspartnere, som eksempelvis Forsvarsministeriet, Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, Forsvarskommandoen samt andre dele af Forsvaret, Udenrigsministeriet og Danmarks ambassader i indsatsområderne.

Årsrapporten for 2024 sætter fokus på fire af CFS' indsatser:

- **Irak-programmet**, hvor FAK har et samarbejde med Iraks Defence University for Higher Military Studies (DUHMS) og NATO Defence Education Enhancement Programme (DEEP) samt NATO Mission Iraq (NMI). Derigennem henter FAK viden om Irak specifikt og Mellemøsten generelt og viden om NATO og organisationens arbejds metoder. CFS har en medarbejder udsendt som DEEP-rådgiver i NMI for at bidrage til dette.
- **Guineabugt-programmet**, hvor FAK samarbejder med Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC) og Multinational Maritime Coordination Centres (MMCC) (-2026). Viden herfra har især bidraget til undervisning, forskning, formidling og løbende rådgivning omkring Danmarks antipiraterimission i Guineabugten. CFS har en medarbejder udstationeret i Ghana i 2023 og 2024 for at bidrage til løsning af denne opgave.
- **Afghanistan-Pakistan-programmet** (-2025), hvor FAK har haft samarbejde med Pakistans National Defence University (NDU) siden 2014. FAK er en af de eneste vestlige militære institutioner, som har et længerevarende samarbejde med denne centrale institution. Derigennem indhenter FAK viden og indsigt om den sikkerhedspolitiske situation i Pakistan og Afghanistan.
- **Georgien-programmet** (-2026), hvor formålet er at udvikle og understøtte de georgiske partnerinstitutioners undervisnings- og forsknings kapacitet samt kursusvirksomhed med henblik på at sikre større kompatibilitet med NATO-standarder. Georgien-programmet er siden juni 2024 suspenderet grundet den politiske udvikling i landet.

Dertil skal nævnes, at centerets opgaver i 2025 (potentielt) også vil omfatte:

- Indsatser i **Sahel/Vestafrika**, **Moldova** og **Ukraine**. Projekternebefinder sig i forskellige udviklingsstadier, men forventes at påbegynde i løbet af 2025.

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	3
Guineabugten (2019-2026).....	4
ECOWAS, CRESMAO & MMCC Zone F besøg i Danmark (Januar 2024).....	4
Maritime Action Platform I (April 2024)	4
Maritime Domain Awareness Course (Maj 2024).....	5
Konference med KAIPTC og Stellenbosch University om maritim sikkerhed (September 2024)	5
Planlagte aktiviteter i 2025	6
Irak-Syrien (2022-2025)	6
Seminar og workshop i Bagdad (februar 2024)	6
Online-seminar om den irakiske regering (august 2024)	6
SSRC-delegation til akademisk seminar i København (oktober 2024)	7
Planlagte aktiviteter i 2025	8
Afghanistan-Pakistan (2022-2025).....	8
Besøg af Pakistans National Defence University's War Course (Maj 2024).....	8
NDU-konference i Danmark (juni 2024)	9
FAK-NDU konference i Pakistan (oktober 2024).....	9
To bogudgivelser om situationen i Afghanistan efter august 2021.....	10
Planlagte aktiviteter i 2025	11
Georgien (2023-2026).....	11
DIBS Kursus: South Caucasus in a Wider Black Sea Regional Security Context (april 2024)	11
Planlagte aktiviteter i 2025	12
CFS forskning og formidling	13

Baggrund

Center for Stabiliseringsindsatser (CFS) er en del af Institut for Strategi og Krigsstudier (ISK) på Forsvarsakademiet (FAK). ISK er Forsvarets forsknings- og undervisningsenhed inden for strategi, sikkerhedspolitik, krigs- og konfliktteori, militærhistorie og kulturforståelse.¹ Som en del af ISK er CFS' kerneopgave at bidrage med forskning og undervisning inden for stabilisering - i teori og praksis – herunder relevante områdestudier, der er blevet særligt relevante i takt med, at det sikkerhedspolitiske landskab er under hastig forandring.²

CFS bidrager desuden til flere af Forsvarets engagementer i rammen af **Freds- og Stabiliseringsfondens** programmer. Projekterne finansieres gennem fondens i rammen af større regionale programmer.³ CFS' engagementer i Freds- og Stabiliseringsfonden tjener flere formål. For det første bidrager den direkte til Forsvarets opgaveløsning og stabiliseringsindsatser. Dernæst bidrager projekterne til vidensgrundlaget for undervisning og forskning i områdestudier og stabiliseringsindsatser på FAK, hvilket placerer CFS i en position mellem praksis, undervisning og forskning. CFS agerer dertil som videns- og kompetencecenter for stabiliseringsindsatser i områder, hvor Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet ønsker at iværksætte eller styrke danske stabiliseringsengagementer.

Center for Stabiliseringsindsatser har igangværende aktiviteter inden for følgende stabiliseringsprogrammer og -projekter: Guineabugten (2019-2026), Irak-Syrien (2021-2025), Afghanistan-Pakistan (2022-2025), og Georgien (2023-2026). Dertil er centeret involveret i udviklingen af mulige programmer i Vestafrika, Moldova og Ukraine.

Center for Stabiliseringsindsatsers vidensproduktion

Center for Stabiliseringsindsatser er vidensmæssigt forankret omkring globalt sikkerhedssamarbejde og stabiliseringsindsatser, herunder militær kapacitetsopbygning, områdestudier, militært diplomati og internationale operationer.

CFS' forskning og udviklingsarbejde er drevet af ambitionen om at være et internationalt videnscenter, der bidrager til forskningsbaseret og praksisnær undervisning samt myndighedsbetjening af høj kvalitet og relevans for Forsvaret. Indsatsen udmøntes dels i akademiske publikationer, dels gennem løbende tematiske seminarer, workshops og større konferencer. CFS fokuserer på fire områder med relevans for det danske forsvar: 1) Det postsovjetiske rum (Ukraine/Georgien/Moldova) 2) EU, AU og FN missioner i Afrika herunder særligt i Vestafrika/Sahel 3) Mellemøsten, herunder særligt Irak 4) Sydasien, herunder særligt Pakistan/Afghanistan.

CFS' forskning og udviklingsarbejde skal primært styrke Forsvarsakademiets praksisnære forskning og strukturbestemte uddannelser, sekundært - via finansiering fra Freds- og Stabiliseringsfonden - støtte Forsvarets internationale indsatser. Udviklingsopgaverne er drevet af Forsvarets prioriteter og konkrete indsatser, typisk i form af aktuelle operationer, f.eks. i Irak eller Kosovo, eller kapacitetsopbygningsprojekter i rammen af Freds- og Stabiliseringsprogrammet, f.eks., i Vestafrika, Moldova og Ukraine. Der arbejdes tæt sammen med Forsvarsministeriets og Forsvarskommandoens stabiliseringsteams og -engagementer i rammen af eksterne programmidler.

¹ For mere om Institut for Strategi og Krigsstudier, se <https://fak.dk/da/forskning-og-udvikling/institut-for-strategi-og-krigsstudier/>

² For mere om Center for Stabiliseringsindsatser, se <https://fak.dk/da/forskning-og-udvikling/institut-for-strategi-og-krigsstudier/center-for-stabiliseringsindsatser/>. Man kan også finde alle CFS-udgivelser fordelt på de forskellige programmer på hjemmesiden.

³ For mere om Freds- og Stabiliseringsfonden, se <https://www.fmn.dk/da/arbejdsmønster/internationale-operationer/stabiliseringsindsatser/>.

Guineabugten (2019-2026)

CFS har siden 2019 bidraget til en styrkelse af den maritime sikkerhed i Guineabugten ved at forbedre det regionale samarbejde på tværs af ikke-statslige og statslige aktører. Projekterne sker i tæt samarbejde med Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC) og Yaoundé strukturens regionale koordinationscentre herunder særligt Zone F. CFS afholder gennem FSF-programmet en række konferencer i Ghana, som har til formål at belyse aktuelle maritime sikkerhedsudfordringer samt skabe en platform for dialog og bredere samarbejde blandt regionens maritime sikkerhedsaktører. CFS har i 2023 og 2024 haft en medarbejder udstationeret i Accra, Ghana, for at sikre implementeringen af programmet.

ECOWAS, CRESMAO & MMCC Zone F besøg i Danmark (Januar 2024)

CFS inviterede i uge 4 en delegation fra centrale vestafrikanske maritime institutioner under Yaoundé-strukturen til Danmark for at afdække samarbejdsmuligheder, diskutere løsninger på problemstillinger samt styrke den gensidige forståelse for hinandens arbejdsmetoder. Delegationen aflagde blandet andet visit ved Forsvarsministeriet, Udenrigsministeriet, Danske Rederier og Forsvarsakademiet. Foruden de officielle besøg, var der ligeledes indlagt et seminar på Forsvarsakademiet, hvor rederier samt Forsvarsministeriet, Udenrigsministeriet og private maritime organisationer deltog. Besøget var udbytterigt, dels ved introduktionen af danske synspunkter og prioriteter og dels grundet relations- og tillidsopbyggningen.

Maritime Action Platform I (April 2024)

CFS afholdt i april den første udgave af Maritime Action Platform (MAP) i samarbejde med det regionale maritime koordinationscenter i Accra (ECOWAS MMCC Zone F). Formålet med MAP er at gennemføre aktiviteter for at fremme dialog med maritime interesser fra Zone F og ECOWAS mhp. at udarbejde anbefalinger til at fremme regionalt samarbejde i overensstemmelse med Yaoundé-arkitekturen samt viderebringe viden til beslutningstagere på en mere direkte måde end tidligere. Dette indebar blandt andet, at kommunikéet fra seminaret henvendte sig direkte til ECOWAS-kommissionen i håbet om, at det igangsætter refleksioner og mulige initiativer. Vigtigst af alt, har det dog givet en baseline hvorpå deltagerne kan måle og evaluere hvorvidt beslutningstagerne har ageret tilstrækkeligt forud for MAP II, som planlægges at blive afholdt i marts 2025. Kommunikéet fra seminaret kan findes [her](#).

Deltagerne til MAP I i Accra (Foto: Forsvarsakademiet).

Maritime Domain Awareness Course (Maj 2024)

I samarbejde med Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC) blev der i maj 2024 afholdt et kursus for at styrke vestafrikanske officerens forståelse for maritime sikkerhedstrusler i regionen og højne deres vidensniveau. Derudover havde kurset også det formål at give kursisterne indblik i shipping- og fiskeindustriens modus operandi samt hvordan maritim (u)sikkerhed påvirker commercielle interesser. Slutteligt havde kurset også til formål at forbedre relationerne mellem de nationale flåder i regionen, da tillid og samarbejde er en forudsætning for at nå målsætningen om at forbedre den maritime sikkerhed i Guineabugten. Kurset forløb over 3 dage og havde deltagelse af 26 kursister fra Ghana, Nigeria, Liberia og Sierra Leone. Kurset blev afviklet med hjælp fra blandt andet personale fra den ghanesiske flåde, CRESMAO, Regional Maritime University, KAIPTC og relevante fagfolk fra industrien.

Konference med KAIPTC og Stellenbosch University om maritim sikkerhed (September 2024)

Som en del af Freds- og Stabiliseringsprogrammerne for Guineabugten og Afrikas Horn gennemførte CFS den 5.-6. September en maritim konference med sine samarbejdspartnere. Konferencen havde blandt andet deltagelse fra flådecheferne fra Ghana, Kenya og Sierra Leone.

Formålet var at sætte fokus på maritime trusler i Guineabugten, erfaringer fra den nordlige del af det indiske ocean samt at skabe en fælles platform for drøftelser af perspektiver fra den vestlige, sydlige og østlige del af Afrika. Fra dansk side var det desuden formålet, at understøtte det panafrikanske maritime samarbejde. I tråd med den nye danske [Afrikastrategi](#), bidrog CFS til at få skabt varige regionale og kontinentale partnerskaber, samt en bedre udnyttelse af kompetencer og kapaciteter i regionen. CFS har planlangt en lignende konference i september 2025. Kommunikeet fra 2024 kan findes [her](#).

Konferencen var en succes, og fik sat lys på et komplekst landskab i det maritime domæne, hvor der ses klar sammenhænge mellem vest, syd og øst samt Europa. (Foto: Forsvarsakademiet)

Planlagte aktiviteter i 2025

Maritime Action Platform II	Marts 2025
Konference i samarbejde med KAIPTC og Stellenbosch University	September 2025
Maritime Action Platform III	November 2025

Irak-Syrien (2022-2025)

CFS' bidrag til Irak-Syrien programmet begyndte i 2021 og fungerer som en del af Danmarks samlede militære stabiliseringsindsats frem til og med 2025. Dets overordnede formål er at understøtte kapacitetsopbygning af uddannelsen af irakiske sikkerhedsstyrker, sekundært at indhente viden samt indlede samarbejder, der kan bidrage til reforminitiativer af den irakiske sikkerhedssektor. Alle aktiviteter gennemføres i tæt samarbejde med NATO's uddannelse og træningsprogram (DEEP) samt NATO's mission i Irak (NMI). For at understøtte dette arbejde har CFS en medarbejder udsendt som NATO DEEP-rådgiver i Irak.

Seminar og workshop i Bagdad (februar 2024)

Den 13.-15. februar rejste en dansk delegation fra FAK til Bagdad i forbindelse med et fælles seminar med de irakiske samarbejdspartnere, Strategic Studies & Research Centre (SSRC). Aktivitetens første dag bestod af et seminar omhandlende "*the conflict of the regional and international powers in the Middle East and its effect on Iraqi national security*". Formålet med seminaret var at skabe et forum for vidensdeling og akademisk kapacitetsopbygning hvor forskere fra ISK og SSRC kunne dele deres strategiske og antropologiske perspektiver på udvalgte emner. På aktivitetens anden dag afholdte institutchef Niels Bo Poulsen og centerchef David Vestenskov en intern workshop mellem SSRC og den danske delegation med fokus på applicering af militær historie i sikkerhedspolitiske studier.

Online-seminar om den irakiske regering (august 2024)

Den 14. august afholdte CFS i samarbejde med det irakiske SSRC et online-seminar med titlen: "*Iraq's economic development in the Sudani government period*". Formålet med seminaret var at skabe en fælles platform for vidensdeling samt at fremme kritisk tænkning blandt SSRC-forskerne i deres analyse og vurdering af den irakiske regerings præstationer. Seminaret blev modereret af SSRC's forskningsleder, Dr. Hayder Taha Askar, med oplæg fra Centerchef David Vestenskov og Dr. Basim Khamees Khairullah fra SSRC. Oplæggene omhandlede henholdsvis '*Political Developments in the Sudani Government Period from a Western Point of View*' og '*Iraq between economic growth and restoring the regional role*'. Begge oplæg var efterfulgt af en mindre Q&A-session hvor uddybende og kritiske spørgsmål blev stillet. Selvom SSRC hovedsageligt fokuserede på regeringens succeser, så var der også plads til de udfordringer som korruption og regionale udviklinger skaber for Irak.

Delegation fra SSRC, FAK-medarbejdere, repræsentanter fra den irakiske ambassade og andre interesserenter til seminar i København, oktober 2024 (foto: Marie Prangsgaard)

SSRC-delegation til akademisk seminar i København (oktober 2024)

Fra den 13.-18. oktober var CFS vært for en irakisk delegation bestående af fakultetsmedlemmer og forskere fra SSRC og Defence University for Military Studies (DUFMS), samt rådgivere fra NMI. Besøgets første dag var et akademisk kursus med fokus på organisation og forskningens rolle i Professional Military Education (PME). Kurset blev undervist af medarbejdere fra FAK, herunder dekanen. Med titlen *"Iraq evolving: Emerging threats, challenges and opportunities"* var aktivitetens anden dag et seminar, hvis primære formål var udveksling af viden. Seminaret indeholdte tre forskellige sessioner med talere fra både FAK og SSRC omhandlende henholdsvis: 1) *Performance of Iraqi government*, 2) *Regional instability following the Israeli war in Gaza* og 3) *Closing of OIR*. Seminaret blev modereret af Centerchef David Vestenskov og s.Col. Irfan Al-Ghazi med Morten Valbjørn fra Aarhus Universitet og Maria Clausen fra DIIS som gæsteoplægsholdere. Seminaret gav deltagerne mulighed for at diskutere højaktuelle og betændte sikkerhedspolitiske emner for Irak med respekt for uenigheder. Besøgets tredje dag bestod af en trend-analyse-workshop, som havde til formål at give SSRC værktøjer til at identificere de mest relevante og vigtige forskningsemner for dem, samt at koble denne viden til lektionerne fra mandagens akademiske kursus. Forskerne fra SSRC deltog med høj interesse i øvelsen, og fandt den relevant i forhold til SRRC's forskningsstrategi fremadrettet. Workshopen blev gennemført af Rasmus Hardt og Jens Mathiesen fra CFS. Programmets sidste dag bestod blandt andet af et kulturelt besøg med rundvisning ved Kronborg Slot. Policy brief er under udarbejdelse og forventes udgivet i januar 2025.

Delegation fra SSRC til trend-analyse-workshop på Kastellet, oktober 2024 (foto: Jerrie Martinsen)

Planlagte aktiviteter i 2025

Organisational development course for Iraks National Defence College	Januar 2025
Konference i Bagdad mellem CFS og SSRC	Februar 2025
Seminar i Danmark mhp. at kapacitetsopbygge SSRC's forskere og ledelse	Maj 2025
Online workshop med SSRC	Q2 2025
Online workshop med SSRC	Q3 2025
Konference i Bagdad mellem CFS og SSRC	December 2025

Afghanistan-Pakistan (2022-2025)

CFS' bidrag til Pakistan-projektet har to hovedspor. For det første fokuserer det på militært og akademisk samarbejde mellem FAK og det pakistanske forsvarsakademi, National Defence University (NDU). Dernæst på at opnå indsigt i den sikkerhedspolitiske situation i Afghanistan efter Talebans magtovertagelse i august 2021. I 2024 har CFS gennemført en række aktiviteter, hvor særligt FAK og NDU's relation er blevet styrket gennem to internationale konferencer, samt gennemførelsen af NDU's "War Course" studietur i Danmark i maj 2024. Derudover har CFS udgivet to bøger om Afghanistan under Taliban efter august 2021.

Besøg af Pakistans National Defence University's War Course (Maj 2024)

Fra d. 11. til d. 17. maj besøgte en delegation fra Pakistans National Defence University (NDU) Danmark og FAK. Studieturen indeholdte både faglige og kulturelle indslag. De faglige aktiviteter omfattede blandt andet briefinger fra Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriets departement, besøg ved Mærsk og Systematic samt et seminar på Forsvarsakademiet. Seminaret centrerede sig om hhv. den pakistanske og danske sikkerhedspolitiske strategi, samt USA-Kina relationer. Derudover bestod programmet også af et besøg på Flådestation Korsør, samt kulturelle indslag heriblandt en reception arrangeret af den pakistanske ambassade i Danmark og rundvisning på Frederiksberg Slot.

NDU-konference i Danmark (juni 2024)

Den 24. og 25. juli besøgte en delegation fra det pakistanske forsvarsakademi (NDU) København til en fælles FAK-NDU konference på Kastellet. Konferencens titel var: "Future Trends of Conflict and Peace: Navigating Strategic Threats and Risks in a Changing Global Power Dynamic", og herunder blev der diskuteret sammenflethningen af klima og sikkerhed, samt implikationer og spill-over effekterne af krigen mellem Israel og Hamas i Gaza. Dagen efter blev der afholdt en trend-analyse workshop, hvori forskere fra FAK og NDU diskuterede fremtidige trends i Mellemøsten inden for det næste årti. På baggrund af konferencen bliver der udarbejdet en *post-conference report*, som forventes udgivet i januar 2025.

NDU delegation, deltagere fra FAK og Københavns Universitet til konferencen på Kastellet (Foto: FAK).

FAK-NDU konference i Pakistan (oktober 2024)

Den 21. og 22. oktober afholdte CFS den årlige FAK-NDU konference i Islamabad. Seminaret inkluderede deltagelse fra FAK, FMN og FKO og eksperter fra det pakistanske erhvervsliv og akademia. Konferencen havde titlen: "Comprehensive Strategic Warfare: Present and Future", og undersøgte blandt andet de militærefaglige erfaringer fra krigen i Ukraine, muligheder for militær anvendelse af kunstig intelligens samt sikkerhedsudfordringer forbundet med migration. Konferencen styrkede den gode relation mellem FAK og NDU, hvor der i stigende grad er plads til åbne og ærlige diskussioner om følsomme sikkerhedspolitiske emner. På baggrund af konferencen bliver der udarbejdet en *post-conference report*, som forventes udgivet i februar 2025.

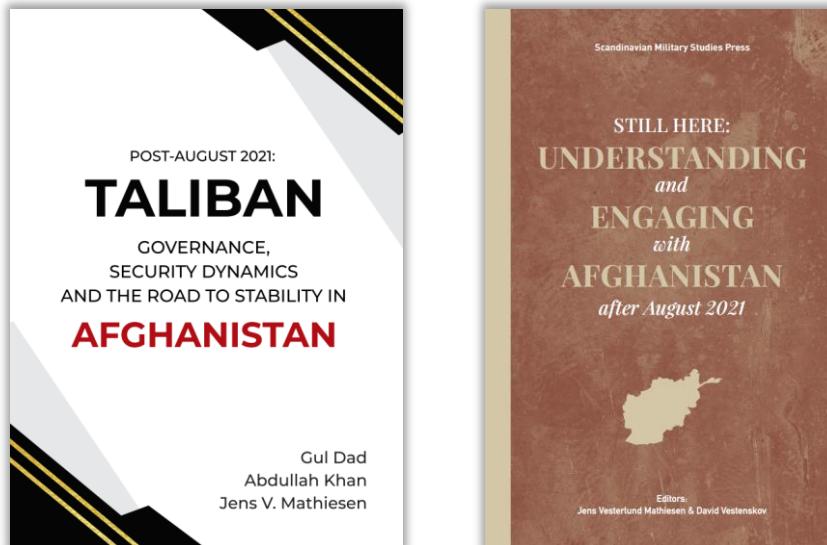

FAK delegation, deltagere fra NDU til konference på NDU i Islamabad (Foto: NDU).

To bogudgivelser om situationen i Afghanistan efter august 2021

I 2024 har flere års forskning også mundet i to bogudgivelser. Den første med titlen "Post-August 2021: Taliban Governance, Security Dynamics and the Road to Stability in Afghanistan" er et toårigt bogprojekt i samarbejde med Pakistan Institute for Conflict and Security Studies (PICSS), der giver et overblik over den nuværende situation i Afghanistan med fokus på militante grupperinger i Afghanistan, Talibans militære struktur, Talibans økonomiske og juridiske system, samt internationalt samarbejde. Bogen kan findes online [her](#).

Det andet bogprojekt, antologien "Still here: Understanding and Engaging with Afghanistan", er redigeret af CFS med bidrag fra førende internationale eksperter. Antologien beskæftiger sig med nutidige og fremtidige udfordringer i Afghanistan, og berører emner som den økonomiske og humanitære situation, kvinderettigheder i Afghanistan, folkeretten og vestligt diplomatisk engagement med Afghanistan, interne fredsforhandlinger, samt regional sikkerhedsdynamikker. Bogen kan findes online [her](#).

Planlagte aktiviteter i 2025

Besøg fra Pakistans National Defence University's War Course (København)	Maj 2025
FAK-NDU seminar i Kongeriget Danmark	Juni 2025
Seminar om den sikkerhedspolitiske situation i Afghanistan	Juni 2025
FAK-NDU seminar i Pakistan	Oktober 2025

Georgien (2023-2026)

Freds- og Stabiliseringsfondens program for Georgien (2023-2026) har til formål at styrke Georgiens modstandsdygtighed overfor en potentiel russisk aggression samt understøtte landets NATO-aspirationer. CFS bidrager til dette gennem samarbejde med to georgiske forsvarsinstitutioner, hhv. National Defence Academy (NDA) og Defence Institution Building School (DIBS). Samarbejdet med NDA er bilateralt mellem Danmark og Georgien, mens samarbejdet med DIBS er multilateralt forankret gennem NATOs Substantial NATO-Georgia Package (SNGP). I juni 2024 blev programmet foreløbigt suspenderet som følge af den politiske udvikling i Georgien. Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet skal evaluere og tage stilling til programmet fremtid som konsekvens af de politiske udviklinger.

DIBS Kursus: South Caucasus in a Wider Black Sea Regional Security Context (april 2024)

Kurset *South Caucasus in a Wider Black Sea Regional Security Context* er grundlagt og ejet af DIBS og kører over to arbejdsuger. Kurset blev afholdt for femte gang i år, og gav en dybdegående indføring i sikkerhedspolitiske problemstillinger i Sydkaukasus. Dette indebar en række forskelligartede sessioner om bl.a. global/regional stormagtspolitik, hybrid krig, konflikter i regionen, samt handels- og energipolitik. Kursets deltagere udgjordes af internationale, regionale og lokale embedsfolk samt personer fra academia, tænketanke eller private virksomheder med viden om regionen. I år deltog repræsentanter fra Georgien, Armenien, Aserbajdsjan, Grækenland, Polen, Bulgarien, Spanien, USA og Danmark. FAK/FSF-bidrog til kurset ved at invitere og finansiere deltagelsen af fire internationale oplægsholdere.

Lokale, regionale og internationale kursister på Defence Institution Building School's (DIBS) to-ugers kursus South Caucasus in a Wider Black Sea Regional Security Context i Tbilisi, Georgien (Foto: DIBS)

Planlagte aktiviteter i 2025

Der er ingen planlagte aktiviteter i 2025, da programmet er på stand-by og afventer en yderligere stillingtagen fra Udenrigs- og Forsvarsministeriets side.

CFS forskning og formidling

I 2024 har CFS medarbejdere bidraget til den akademiske og offentlige debat gennem kronikker, analyser, forskningsartikler og ekspertudtalelser i både danske og internationale medier. Nedenstående er en liste over udvalgte bidrag.

Kronikker og kommentarer

Ekspert	Overskrift	Medie og dato
Thomas Mandrup	"South Africa to lead new military force in DRC: this is what it's up against."	Times Live (4. januar)
Thomas Mandrup og Mikkel Ørum Andersen	"I Afrika ser vi flere private militære firmaer og afrikansk ledede fredsmissioner. Derfor skal vi støtte dem."	Berlingske (11. marts)
Thomas Mandrup	"Jihadism in Mozambique: southern African forces are leaving with mixed results"	The Conversation (2. april)
Jens Vesterlund Mathiesen & Galina Mikkelsen	"Efter angreb i Moskva: Afghanistan udgør fortsat et sikkerhedspolitisk problem for Europa"	Berlingske (4. april)
Thomas Mandrup	"Lessons from the SADC Mission in Mozambique (SAMIM)"	ACCORD (24. April)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt og Jørgen Meedom Staun	"Vil det gå i Georgien, som det gik i Ukraine 2014?"	Ræson (19. maj)
Jonas Gejl Kaas og Thomas Mandrup	"Forskere: Vestens Afrika-politik skal handle om mere end at inddæmme Rusland"	Altinget (11. juni)
Thomas Mandrup	"Forskere: Vestens Afrika-politik skal handle om mere end at inddæmme Rusland"	Europa-kommisionen (12. juni)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt og Anders Streubel-Kristensen	"Perspectives: Georgia to be disappointed if it expects security guarantees from China: An unequal strategic partnership for Georgia."	Eurasianet (28. juni)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Selvfølgelig skal danske soldater udsendes igen. Bag frontlinjen"	Jyllands-Posten (4. oktober)
Mikkel Ørum Andersen	"Danmarks militær må også kunne være indsatsklar i Afrika"	Information (13. oktober)
Thomas Mandrup	"Forsker: 'Velkommen til frontlinjen' er forrygende tv. Men lad det nu ikke skræmme"	Politiken (31. oktober)

	Danmark for internationale fredsmissioner”	
Jens Vesterlund Mathiesen, Adam Noah Weinstein og Galina Mikkelsen	“How Can the West Handle the Taliban?”	Foreign Policy (14. november)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	“Trump vil fryse frontlinjen i Ukraine. Efterlader det Georgien og Moldova til Putin?”	Ræson (24. november)
Mikkel Ørum Andersen og Sofie Roldsgaard Ormstrup	“Analytikere: Med Trump i Det Hvide Hus er USA's rolle i Afrika mere usikker end nogensinde før”	Altinget (12. december)

Forskning

Ekspert	Titel	Udgiver og dato
Thomas Mandrup	“RESEARCH BRIEF 1/2024 - Security Institute for Governance and Leadership in Africa”	Stellenbosch University (Januar)
Søren Nørby, Katja Lindskov Jacobsen og Hüseyin Yücel	Bog: “Piratjagt: Det danske søværns kamp mod pirateri ved Afrika 2008-2022”	Syddansk Universitetsforlag (20. februar)
Thomas Mandrup	“RESEARCH BRIEF 5/2024 - Security Institute for Governance and Leadership in Africa”	Stellenbosch (Maj)
Gul Dad, Abdullah Khan & Jens Vesterlund Mathiesen	Bog: “Post-August 2021: Taliban Governance, Security Dynamics and the Road to Peace in Afghanistan”	PICSS (Juni)
Thomas Mandrup	“RESEARCH BRIEF 8/2024- Security Institute for Governance and Leadership in Africa”	Stellenbosch (September)
Jens Vesterlund Mathiesen & David Vestenskov (eds.)	Bog: “Still Here: Understanding and Engaging with Afghanistan after August 2021”	Scandinavian Military Studies Press (December)

Medieoptrædener

Ekspert	Overskrift	Medie og dato
Thomas Mandrup	“EXPLAINER: South Africa to lead new mission in DRC: What is it up against?”	The Brief (4. januar)
Thomas Mandrup	“South Africa at the Helm of New DRC Intervention Force, Readiness Questioned.”	Atlas News (7. januar)

David Vestenskov	"Irans rolle i Mellemøsten."	DR1 TV-avisen (18. januar)
David Vestenskov	"Overblik: Forstå, hvorfor Iran ofte spiller en rolle i de militære konfrontationer i Mellemøsten."	DR (25. januar)
David Vestenskov	"Nu har Biden besluttet sig for et modsvar på dødeligt angreb - men han vil ikke afsløre hvordan."	TV2 Nyheder (30. januar)
David Vestenskov	"De mindste ting sætter kædereaktioner i gang, siger militæranalytiker"	TV2 Nyheder (3. februar)
David Vestenskov	"USA's største problem i Mellemøsten er Israel, vurderer militæranalytiker"	TV2 Nyheder (4. februar)
Hüseyin Yücel	"Danmark forsømmer erfaringsindsamling efter antipiraterimissioner"	Olfi (16. februar)
Katja Lindskov Jacobsen, Søren Nørby og Hüseyin Yücel	"Ny bog om piratjagt udgør vigtigt korrektiv til forsømt erfaringsopsamling"	Olfi (8. marts)
Thomas Mandrup	"En dansk Afrika-strategi er på trapperne, men vejen er fyldt med fælder."	Kristeligt Dagblad (11. marts)
Thomas Mandrup	"Udenrigspolitik: Regeringens Afrika-plan møder kritik fra ngo'er"	Europa-kommissionen (12. marts)
Jens Vesterlund Mathiesen	"ISKP-terrorangreb i Moskva"	TV2 Nyheder (25. marts)
Thomas Mandrup	"SADC to Pull Mission From Mozambique, Concentrate Troops in DRC"	Atlas News (26. marts)
David Vestenskov	"Israelsk militær styrker luftforsvar og indkalder reserver efter trusler fra Iran"	TV2 Nyheder (4. april)
Thomas Mandrup	"Analyse af regeringens "Afrika-plan"."	TV2 Nyheder (8. april)
Hüseyin Yücel	"Forsvarets udfordringer ligger hos Forsvarsministeren – ny bog viser problemerne"	Indblik (11. april)
David Vestenskov	"Iran angriber Israel."	TV2 Nyheder (13. april)

David Vestenskov	"Analyse af iransk angreb på Israel."	TV2 Nyheder (13. april)
David Vestenskov	"Analyse af iransk angreb på Israel."	TV2 Nyheder (14. april)
David Vestenskov	"Efter Irans hævnangreb står Israel over for en stor beslutning"	TV2 Nyheder (14. april)
David Vestenskov	"Sådan kan en krig mellem Israel og Iran se ud"	Ekstra Bladet (14. april)
David Vestenskov	"Lurer en storkrig? Eksperter ser tre mulige scenarier for konflikten mellem Israel og Iran"	TV2 Nyheder (15. april)
David Vestenskov	"Iran gør alt, hvad de kan, for at nedtone formodet droneangreb"	DR (19. april)
Thomas Mandrup	"Conflict & Resilience Monitor"	Accord (24. april)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Konsekvenser af Georgiens fremmedagentlov"	TV-avisen LIVE (30. april)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Premierminister tilbageleverer territorium tilærkefjende for at undgå ny storkrig"	Jyllands-Posten (1.maj)
Thomas Mandrup	"Sydafrika ved en korsvej – plejer er død"	Globalnyt (3. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Georgiens skæbnesvandre sitren"	Føljeton (8. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Konsekvenser af Georgiens fremmedagentlov"	TV2 NEWS LIVE (13. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Kontroversiel "russerlov" stemmes igennem Georgiens parlament"	Børsen (14. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Konsekvenser af Georgiens fremmedagentlov"	TV2 NEWS LIVE (14. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Russerlov er vedtaget i Georgien. Rykker Georgien sig væk fra Vesten?"	Radio4 (15. maj)

Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Putin spøger i baggrunden: 'Vil ikke tirre den russiske bjørn'"	B.T (16. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Georgien bevæger sig mod et mere pragmatisk samarbejde med Rusland."	Politiken (17.maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Udskældt lov sender Georgiens befolkning på barrikaderne"	Krigskunst (23. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Intet ser ud til at kunne stoppe 'russer-loven': »Min bedstefar kæmpede i krigen mod Rusland, nu er det vores tur«"	Politiken (28. maj)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Kan ny lov sikre Georgien fra at blive det næste Ukraine?"	Krigens Kerne (30. maj)
Thomas Mandrup	"Valg i Sydafrika: Hvad gik galt for Mandelas mirakel?"	Politiken (29. maj)
David Vestenskov	"Ekspert: Lørdagens angreb indebærer en risiko for storkrig. Men lige nu har ingen interesse i en sådan"	Information (28. juli)
David Vestenskov	"Analyse af drab på Hamas-leder: Ismail Haniyeh"	Radio4 Nyheder (1. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Taliban indtog Kabul for tre år siden – krigen var meningsløs, siger ekspert"	TV2 Nyheder (14. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"På treårsdagen for Kabuls fald går Taliban sejrsparade. Imens lever kvinderne under 'kønsmæssig apartheid'"	DR (15. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Efter tre år med Taleban: »Hver nat drømmer jeg, at de forsvinder!»"	Politiken (15. august)
Thomas Mandrup	"Overblik: Her er aktørers drømme for regeringens nye Afrika-strategi"	Altinget (15. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Hvordan er situationen i Afghanistan her tre år efter Kabuls fald?"	P1 (15. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"3 år med Taliban i Afghanistan"	Radio4 (15. august)

Jens Vesterlund Mathiesen	"Ny morallov i Afghanistan"	Radio4 (26. august)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Tyskland har gjort det. Nu vil blå partier smide kriminelle afghanere ud af landet"	Berlingske (9. september)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Taliban har slæt hårdt ned på kvinder - nu langer de også ud efter mænds skæg og tøj"	DR (22. september)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Lande retsforfølger Afghanistan for landets behandling af kvinder: 'Min vurdering er, at de er fuldstændig ligeglade'"	DR (27. september)
David Vestenskov	"Hizbollah er spillet "skak" – nu skal de vælge én af to veje, siger ekspert"	TV2 Nyheder (29. september)
David Vestenskov	"Det ved vi om iransk missilangreb på Israel"	DR (1. oktober)
David Vestenskov	"Missil-regn over Israel: - Løb tør for tid"	Ekstra Bladet (1. oktober)
David Vestenskov	"Militæranalytiker: 200 iranske missiler skrämmmer ikke Israel"	JyllandsPosten (1. oktober)
David Vestenskov	"Israels hævn kan ramme Irans olieproduktion"	Børsen (2. oktober)
David Vestenskov	"Ugen med RÆSON med Anne Kirstine Rønn, Alberte Bové Rud og David Vestenskov: Er Mellemøsten på vej mod storkrig?"	Ræson (9. oktober)
David Vestenskov	"Hamas genoplever blodig metode efter 20 års dvale: 'Der er en rimelig stor pulje af folk, der føler, de ikke har noget at tabe'"	BT (11. oktober)
Hüseyin Yücel	"Burkina Faso er ved at gå i opløsning"	RADIO4 (20. oktober)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Regeringspartiet og oppositionen har udråbt sig som vinder. Nu venter alle på de internationale valgorganisationer"	Jyllands-Posten (27. oktober)

David Vestenskov	"Israel sender første kampfly mod Iran."	Radio4 (28. oktober)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Præsident beskylder Rusland for valgsvindel – de har forsøgt, siger ekspert"	TV2 Nyheder (28. oktober)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Vi undervurderede Taliban"	Radio4 Eftermiddag (11. november)
Jens Vesterlund Mathiesen	"Taliban deltager i COP29"	Radio4 Debat (13. november)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Tusindvis af mennesker protesterer i Georgien"	Radio4 Morgen (29. november)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Storm mod parlament i udtryderregion – Rusland vil "slå hårdt ned", siger ekspert"	TV2 Nyheder (15. november)
David Vestenskov	"Israel godkender våbenhvile med Hizbollah efter massive israelske bombardementer i Libanon."	Radio4 Nyheder (27. november)
Rasmus Greffrath Damgaard Hardt	"Situationen i Georgien er eskaleret: Oppositionsleder anholdt bevidstløs."	Radio4 Morgen (5. december)
David Vestenskov	"Assads styrker presset ud af Syriens fjerdestørste by."	Radio4 Morgen (6. december)